

Fényképalbum

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Szalay nagyszüleim
A fénykép készítésének helye	Dunamocs
A fénykép készítésének éve	1930-as évek
Kulcsfigurák	Szalayné Balla Jolán és Szalay Sándor

A dunamocsi Szalay nagymama, született Balla Jolán és nagypapa Szalay Sándor. A nagypapa révész volt. 84 évet élt: 1868-ban született, és 1952-ben halt meg.

Amikor az édesanyám dolgozott, olyankor rám Szalay nagymama vigyázott. A Duna-parton volt a házuk, ott laktak nem messze tőlünk. Kétszárnyas, négyszobás, tipikus falusi házuk volt: szénnel, fával fűtöttük a kályhát és a tűzhelyet, a toalett az udvarban volt, vizet pedig a kerekes kútból húztunk, és kannával hordtuk be. Sokat voltam náluk az unokatestvéreimmel együtt; mindenki a Szalay nagyszülőkhöz járt, és mindenkinek jutott hely. A nagymama, mikor egyedül volt, akkor is nagy fazékkal főzött. Nyugodt volt, kedves volt, bölcs volt; ő soha nem parancsolt, hanem megbeszélte a gyerekekkel, hogy éppen mit kell megcsinálni.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Liptai nagymama
A fénykép készítésének helye	Bodak
A fénykép készítésének éve	1930-as évek
Kulcsfigura	Bogár Viktória

Ő volt az édesapám édesanyja, Bogár Viktória. Szülésznő volt a foglalkozása.

Édesapám a Csallóközből, Kürtről származott. Az édesapja földművelő volt, Liptai Kálmánnak hívták. Eleinte Kürtön éltek, aztán Nagybodakon. Liptai Kálmán nagyapám korán meghalt, a felesége özvegyen maradt, és később férjhez ment egy Podapřel nevű cseh finánchoz.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Szüleim esküvői képe
A fénykép készítésének helye	Dunamocs
A fénykép készítésének éve	1930. 10. 23.
Kulcsfigurák	Szalay Jolán és Liptai Vince

Ez a kép szüleim, Liptai Vince és Szalay Jolán esküvője napján készült. Édesanyám egy vegyeskereskedést működtetett Dunamocson, édesapám pedig uszálykormányos volt. Az édesanyám szilárd támasza volt az egész családnak. Sokat voltak nála a gyermekeim, akik nagyon szerették őt, mert megértő volt, kedves volt és mindenkire jutott ideje. Amikor kiküldetésben voltam az egyháztól külföldön, és később, amikor a feleségem beteg lett, és kórházba került, akkor is sokat volt nálunk, sokszor vigyázott Leventére és Tündére. 1987-ben halt meg az édesanyám. A temetésre nem tudtunk hazajönni, mert az még a régi rendszer alatt volt; sem a csehszlovák hatóságok részéről, sem pedig a svájci hatóságok részéről nem jöhettünk. Ha visszajöttem volna, akkor elveszítettem volna a menekült státuszomat Svájcban, amivel együtt járt volna a letelepedési engedély elvesztése is. Az édesanyám sírjához csak a rendszerváltás után mehettem el.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Egyéves koromban
A fénykép készítésének helye	Dunamocs
A fénykép készítésének éve	1934
Kulcsfigura	Liptai Lothar

A fénykép egyéves koromban készült rólam.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Hajósok pihenés közben
A fénykép készítésének helye	Balkán
A fénykép készítésének éve	1930-as évek vége, 1940-es évek eleje
Kulcsfigura	Liptai Vince

Középen (*balról a harmadik*) az édesapám, Liptai Vince hajós. Ezen a képen, ami a '30-as évek végén vagy a '40-es évek elején készülhetett valahol a Balkánon, a legénységgel van együtt.

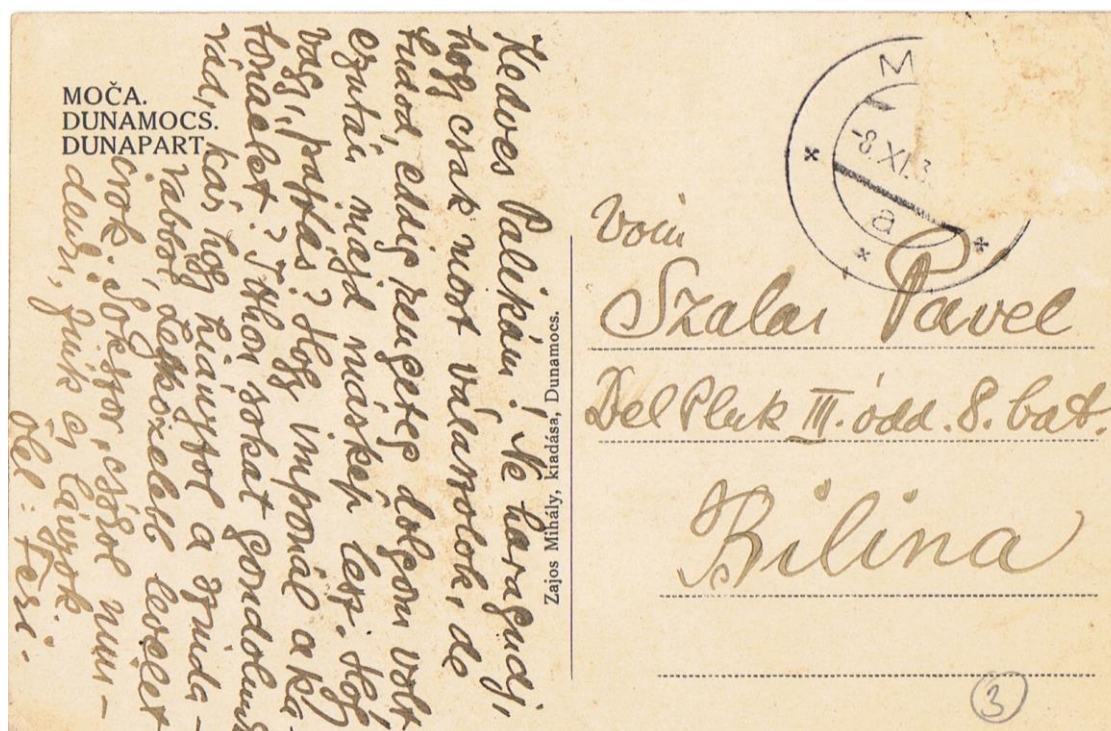
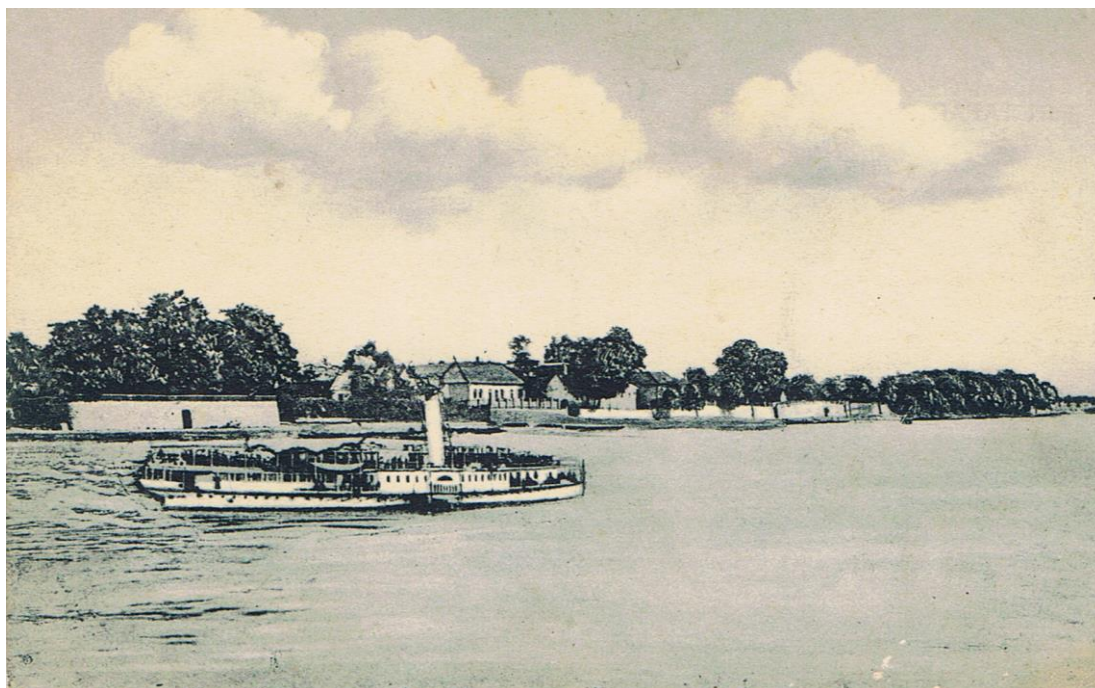
Édesapám fiatalkorától a Duna-hajózásnál volt alkalmazva, először mint uszálykormányos, azután pedig mint hajókormányos. Nem járt haza naponta, sokszor hosszabb időre is elment. Kisgyermekkoromban gyakran az egész családot elvitte magával a hajóutakra; nagyon élveztem ezeket az utazásokat. Felköltöztünk az uszályra, és ott éltünk, ahol volt egy rendes, több szobából álló, nagy lakásunk, sőt még kutyánk is volt. Amikor hosszabb hajóútra mentünk, hónapokig laktunk az uszályon. Egészen a Fekete tengerig mentünk, Regensburgtól Sulináig. Édesapám beszélte a Duna-melletti nyelveket. Van egy kedves emlékem: amikor egyszer Románia felé hajóztunk, a Duna vizében láttam, ahogy a bivalyok dagonyáztak a Dunában, és csak az orruk volt ki a vízből.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Édesanyámmal
A fénykép készítésének helye	Dunamocs
A fénykép készítésének éve	1930-as évek vége
Kulcsfigura	Liptai Lothar

Ezen a képen az édesanyámmal vagyok valahol a családi házunk kertjében. 5-6 éves lehettem. Édesanyámat Szalay Jolánnak hívták. Egy vegyeskereskedést működtetett – fűszer és csemege üzletet, de abban minden kapható volt –, ami közös magántulajdonukban volt Pál nevű öccsével. Pali kereskedőnek tanult ki, így neki volt iparendélye.

Pali nagybátyánkat – édesanyám testvérei közül ő volt a legfiatalabb – a második világháborúban sajnós besorozták a katonasághoz, és onnan soha nem tért vissza. Miután az öccse elment a frontra, édesanyám egyedül működtette a boltot. A háború alatt is működött az üzlet, de mindent jegyre lehetett venni. Megvolt, hogy családonként mennyit lehet adni, és amikor megjött az áru, ott tolongtak az emberek, ott volt az egész falu. De nem volt elég áru, és a vegyeskereskedés végül tönkrement.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Dunamocsi képeslap
A fénykép készítésének helye	Dunamoc
A fénykép készítésének éve	1940-1945 között

Dunamocs Duna-parti látványa egy előtte elhaladó a hajóval. Rajta van a kastély. Ezt a képeslapot Szalay Pál nagybátyámnak írta a frontra Antos Feri nevű unokaöccse. Pali bátyám nem tért vissza a háborúból, eltűntnek nyilvánították. Nagymamám sokáig keresztette a Nemzetközi Vöröskereszten keresztül.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Gimnazista osztálykép
A fénykép készítésének helye	Rév-Komárom
A fénykép készítésének éve	1953
Kulcsfigura	Liptai Lothar

Az elemi iskola befejezése után a Komáromi Magyar Tannyelvű Gimnáziumban folytattam a tanulmányaimat. A szüleim eleinte, amikor elkezdtem a gimnáziumot, Dunamocson laktak, de később eladták a családi házat, és beköltöztek Komáromba, a Kalapos utcába. Ez a ház nem volt messze a gimnáziumtól, így gyalog jártam iskolába.

Ez egy gimnáziumi osztálykép. Az első álló sorban jobb kéz felől öltönyben én vagyok az első. Mellettem Laky Árpi, mögöttem Czirfusz Gábor barátom áll. A lány a fényes köpenyben Schlaar Margit. Az alsó sorban fekszik Markovics Béla, aki szintén jó barátom volt. Vegyes osztályunk volt, ide jártak fiúk, lányok egyaránt. Ez egy jó osztályközösség volt, az ott született barátságok a mai napig is tartanak. Kis Nándi, Czirfusz Gábor még mostanában is gyakran meglátogatnak.

A gimnazista éveimben egyszer elindultunk a barátommal, Hilbert Jóskával (Szeivel) egy többnapos kerékpártúrára, és bejártuk Közép-Szlovákiát. Volt egy zöld kenum is; a barátaimmal jártam evezni. Egyszer ősszel a hidegben fel is borultunk Markovics Bélával, megmártóztunk a hideg vízben. Búvárkodni is jártunk a körülbelül tíz méter mély csicsói tóra. Búvárfelszerelésünk nem volt, csak szemüvegünk, viszont békauszony volt a lábunkon és a légzőpipa a szánkban.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Egyetemi évek
A fénykép készítésének helye	Prága
A fénykép készítésének éve	1955
Kulcsfigura	Liptai Lothar

Ez a kép Prágában készült az egyetemi évek alatt. Balról az első vagyok én, középen Erdélyi Géza, mellette Kalicza Miklós áll.

Érettségi után egy évig a Pozsonyi Comenius Egyetem Bölcsészkarán filozófiát és pszichológiát tanultam, majd tanulmányaimat Prágában, a Károly Egyetem Comenius Teológiai Karán folytattam. Saját elhatározásból választottam a teológiát, mert úgy láttam, hogy a teológia a filozófia koronája. A teológiai kart láttam az egyetlen ideológiától nem befolyásolt egyetemnek, amelyre nem nyomta rá a bélyegét a szocializmus.

A beilleszkedéssel nem volt gondom, az évfolyamtársaim jól fogadtak. Itt is születtek igaz barátságok. Jó barátaim lettek Erdélyi Géza, Nagy Béla, Novitzky Béla, Molnár János. Molnár Jánossal, Nagy Bélával és Erdélyi Gézával a mai napig tart a barátságunk, időnként találkozunk és elbeszélgetünk. A teológia professzorok előadásai közül nagy hatással volt rám Josef Hromadka professzor úr – ő volt akkor a dékán –, aki dogmatikát tanított, továbbá Souček professzor, aki Újszövetséget oktatott. Ott ismertem meg Csémy Lajost is, aki akkoriban docens volt. Később ez a tanár-diák viszony átalakult barátsággá. Az oktatás teológiai irányzatát nehéz lenne meghatározni, leginkább a dialektikus teológia volt a fő irányvonal.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Baráti körben
A fénykép készítésének helye	Prága
A fénykép készítésének éve	1950-es évek második fele
Kulcsfigura	Nagy Béla (<i>jobbra</i>)

Az egyetemi évek alatt készült a fénykép. Balról az első én vagyok, középen Novitzky Béla, jobbról pedig Nagy Béla. Mind a ketten jó barátaim voltak. Nagy Bélával együtt jártam a teológiára, Novitzky Béla matematikus lett. Nagy Bélával együtt készültünk egy közös Nyugat-Európai utazásra a teológusévek alatt, és az volt a tervünk, hogy kimegyünk az ő rokonaihoz, akiknek valahol Ausztráliában voltak ültetvényeik. Amikor kiderült, hogy utazni készülünk, dr. Polák – aki politikát tanított a teológiai karon – megakadályozta, hogy Béla is jöjjön. Akkoriban, ha valakinek Nyugaton élt rokona, hozzátartozója, azt nem engedték külföldre, hogy ki ne utazzon a rokonához, és ne kérjen ott menedéket, ott ne maradjon.

Bélának egyéb problémái is adódtak abból, hogy ő kuláckyerek volt. A kétéves katonai szolgálat idején nem engedélyezték neki fegyveres szolgálatot, munkaszolgálatos volt, bányában dolgozott. Nem is engedték haza, és már régen le kellett volna neki szerelnie, de nem szóltak neki semmit. Tovább dolgozott, hónapokat rádolgozott, de akkor elveszítette a türelmét, kihallgatásra jelentkezett, és elmondta a vezető tisztnek, hogy miről van szó. Ő megkérdezte tőle, hogy akar hazamenni az, aki édesapjának odahaza kétezer hold földje van. Erre Béla megkérdezte: „Mennyi, kétezer? Annyi az egész községnek sincsen! Nem kétezer holdja van, hanem kétszáz”. Akkor aztán utánajártak, és hazaengedték.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Velencében
A fénykép készítésének helye	Olaszország, Velence
A fénykép készítésének éve	Az 1950-es évek vége
Kulcsfigura	Liptai Lothar

Erre a kirándulásra Nagy Béla barátommal szerettem volna menni az egyetemi évek alatt, de mivel Nagy Bélát nem engedték külföldre utazni, ez a tervünk meghiúsult. Így ezt az utat egyedül tettem meg. A fénykép Olaszországban, Velencében készült, ahol etetem a galambokat.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Görögországban
A fénykép készítésének helye	Athén
A fénykép készítésének éve	1950-es évek második fele
Kulcsfigura	Liptai Lothar

Ez a kép is ezen az utazáson készült, ahová egyedül mentem. Itt Athénban az Akropoliszon vagyok.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Törökországban
A fénykép készítésének helye	Isztambul
A fénykép készítésének éve	1950-es évek második fele
Kulcsfigura	Liptai Lothar

Ez még mindig ugyanazon az utazáson készült, Törökországban, Isztambulban a mecset előtt. Elöl jobbról az első vagyok a képen.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Zsuzsával
A fénykép készítésének helye	Rimaszombat
A fénykép készítésének éve	1962
Kulcsfigura	Berkó Zsuzsa

A fényképen Zsuzsával vagyok, akinek akkor még csak udvaroltam. Ez Rimaszombatban volt, a segédlelkészi éveim alatt. Ő lett később a feleségem.

1962. március 1-ével kezdtem meg a segédlelkészi szolgálatot Rimaszombatban, ahol 1963. január 31-ig voltam. A gyülekezetben főleg a diákokkal dolgoztam, és itt ismertem meg Zsuzsát, aki tanítónő volt az alapiskolában. Az ő diákjait is tanítottam. Zsuzsa nagyon szeretett népi táncokat táncolni, és benne volt az Ifjú Szívek népi táncegyüttesben.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Ifjú házások
A fénykép készítésének helye	Szalóc
A fénykép készítésének éve	1965
Kulcsfigurák	Liptai Lothar, Berkó Zsuzsanna

A fénykép az esküvőnkön készült, 1965-ben, amikor házasságot kötöttem Berkó Zsuzsannával. Erdélyi Géza barátom esketett bennünket Szalócon.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Skót szoknyában
A fénykép készítésének helye	Edinburgh
A fénykép készítésének éve	1971
Kulcsfigura	Liptai Lothar

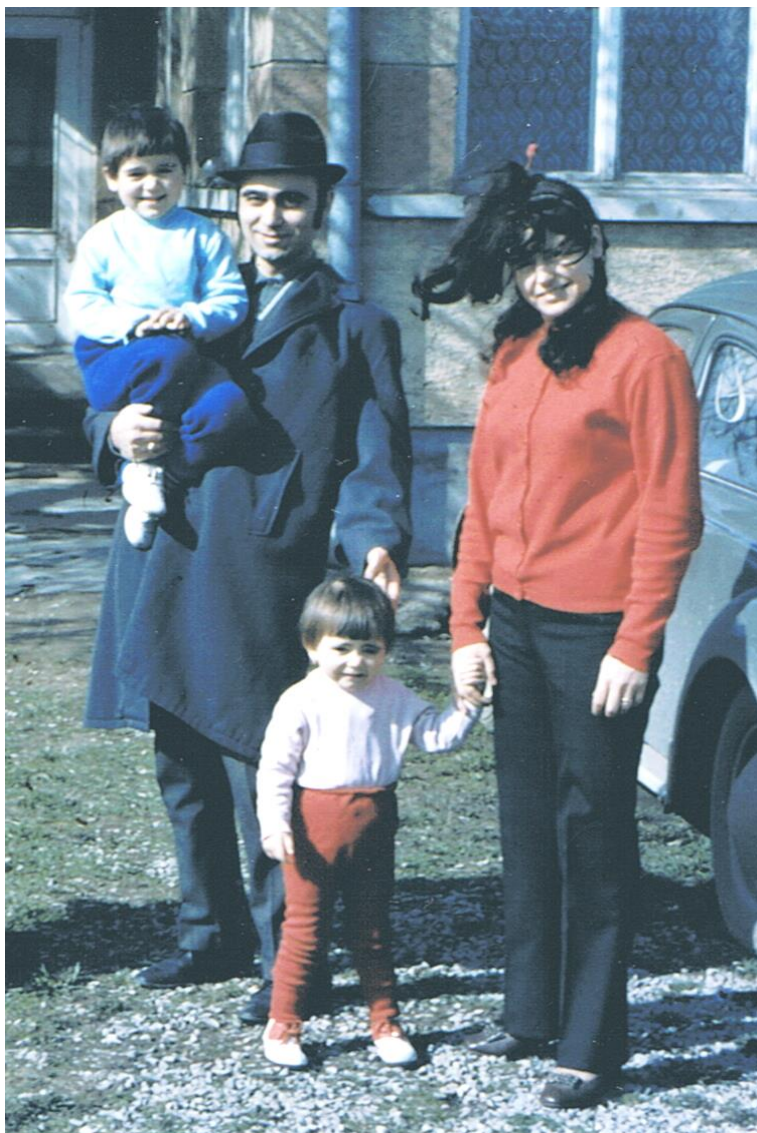
1971-ben Edinburghban egy posztgraduális képzésen készült a kép a Teológiai Karon. Baloldalon Rudi Renfel barátom áll, a másik én vagyok.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Gyermekeim
A fénykép készítésének helye	Vaján
A fénykép készítésének éve	1970-es évek eleje
Kulcsfigura	Liptai Levente és Tünde

A két gyerek, Levente és Tünde vannak a fényképen a kedvenc játékukkal, a lovacskával. A kép otthon, a vajáni parókián készült. 1965-től voltam itt segédlelkész, és 1967-ben történt a lelkészi beiktatásom. Varga Imre püspök úr iktatott be.

A gyerekeink itt jártak óvodába, hagyományos értelemben Vaján tekinthető a szülőfalujuknak, ez ivódott otthonként mindnyájunkba. A feleségem, amikor már nagyobbak voltak a gyerekek, nem ment vissza tanítani, mert mint lelkészfeleséget az iskola lassan kezdte diszkriminálni, és nem vették őt vissza. Otthon maradt a háztartásban, és a gyermekneveléssel foglalkozott. Kedvenc kedvtelése továbbra is a népi tánc volt.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Egy boldog család Vajánban
A fénykép készítésének helye	Vaján
A fénykép készítésének éve	1973
Kulcsfigura	Liptai Lothar

Ezen a családi fotón a bal szélén állok én, mellettem Berkó Zsuzsi, a feleségem. Én Leventét tartom, Zsuzsa pedig Tünde kezét fogja. A kép Vajánban készült, a parókia előtt. Richard barátom készítette a képet, az ő Wolkswagen autója áll mellettünk.

Nekem is és a gyermekeimnek is nagyon kellemes emlékeink vannak Vajánról, mert akkor még élt és egészséges volt a feleségem, és nagyon sokat jártunk kirándulni is közösen, főleg biciklivel jártuk a környéket. Leggyakrabban a töltésen mentünk. A biciklin elöl volt két kis ülőke, azon vittük a két kisgyereket; a feleségem Tündét vitte, én meg Leventét. Nyáron gyakran elmentünk a Síravára, és nyári időben jártunk fürödni sokat a Laborcra Iskére.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Szolgálat közben
A fénykép készítésének helye	Kisújfalu
A fénykép készítésének éve	1970-es évek
Kulcsfigura	Liptai Lothar

1973-tól Érsekújvárbán voltam lelkész. Innen szolgáltam be Csúzra és Kisújfalura is. Ez a fénykép Kisújfalun készült.

Újvárbán nehéz volt a beilleszkedés, mert a falusi életből áttérni a nagyvárosi életbe nagy változás volt számunkra. Vajánban éreztük otthon magunkat, a gyülekezettel is nagyon jó volt a kapcsolatunk, ott mindig jöttek hozzánk az emberek, mindig hoztak valamit, mindig ült bent nálunk valaki a konyhaasztalnál, személyes kapcsolatot ápoltunk. Amikor átköltöztünk Újvárba, az egész hangulat más, nagyvárosi lett. A gyerekeknek falusi gyerekként nehéz volt beilleszkedni a városi életformába. Egy olyan környezetből kerültek ki, ahol mindenki ismert mindenkit, ha az ember kinézett az ablakon Vajánban, akkor tudta, hogy ki megy végig az utcán. Itt egészen más volt a helyzet.

79. VII. 31.

Kedves Mesica és Menyus!

görögországi kirándulásunkon elhatároztuk, hogy kint maradunk nyugaton. Amerikába kényszerítünk, de amíg ez elintéződik (2-3 hónap), németországi barátainknak esküszöm. Kaptem is itt álmomban, elkezdem majd az egyháznál. Vasárnap még keresztelni fogok.

Hogy gondoltam, itt határoztam el, azaz jó lenne együtt is felelősné. Küldjétek el a címet és a telefon számát is. Tervezem, hogy a verébek nevét sem tudom (azt gondolom, hogy ő nem Menyus. Vagy igen?)

Egyelőre ennyit. Majd később hírekben. Sokat gondolok Ti titek és sok reméléssel áldunk B. és M. t.

Cím:

L. Liptai
(Bei Hang)
D-7150 BACKNANG

Lothar,
Levente,
Tünde

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A dokumentum címe	Búcsúlevél
A dokumentum készítésének helye	Backnang
A dokumentum készítésének éve	1979. július 31.

Egy levél fénymásolata, amelyet Nagy Menyhértéknek írtam Backnangból 1979. július 31-én Richárdéktól, nem sokkal azután, hogy megérkeztünk. Nagy Menyhért fia, Zoltán pár évvel ezelőtt visszaszolgáltatta Leventének. A rokonaimat és ismerőseimet értesítettem, hogy kimentünk nyugatra. Jól tükrözi az akkori helyzetet. A levélben azt írtam, hogy a görögországi kirándulásunkon határoztuk el, hogy kint maradunk nyugaton. Ez nem teljesen felel meg a valóságnak, mert már jóval a görögországi kirándulás előtt elhatároztam, hogy kint fogok maradni, azon kívül én határoztam el egyedül, nem a gyerekekkel együtt. Velük már csak Németországban közöltem. Megvolt az oka, hogy miért írtam így. Nem akartam megemlíteni, hogy már a kirándulás előtt jóval elterveztem, mert nem akartam a barátaimat bajba keverni. Itt Menyusékról van konkrétan szó, akiket esetleg felelősségre vonhattak volna azért, hogy tudtak a szándékomról. Ezeket a leveleket abban az időben az illetékesek alaposan végigolvasták.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Roggwilban
A fénykép készítésének helye	Roggwil, Svájc
A fénykép készítésének éve	1980
Kulcsfigura	ThDr. Liptai Lothar

1980-tól Svájcban, a roggwili gyülekezetben töltöttem be lelkészi állást. Itt éltem a családommal egészen a nyugdíjba vonulásomig.

A roggwili templom tipikus tradicionális svájci templom volt. Szép fehér falai voltak festett üvegekkel. Református templom volt, azt azonban hozzá kell tenni, hogy odakint nem lehet megkülönböztetni a formájuk alapján, hogy melyik felekezethez tartoznak a templomok; se építészeti stílus alapján, sem pedig az alapján, hogy mi van a torony csúcsán. Itthon én ahhoz voltam szokva gyerekkoromtól, hogy ha az ember végigmegy egy ismeretlen falun autóval, már messziről látja – még félhomályban is –, hogy melyik a katolikus, és melyik a református templom. Svájcban viszont lehet a református templom tornyán is kereszt, ugyanúgy, mint a katolikusén.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	A Csémy házaspárral
A fénykép készítésének helye	Ticino (Tessin)
A fénykép készítésének éve	1988
Kulcsfigura	ThDr. Liptai Lothar

Ezen a fényképen Csémy Lajos professzorral és a feleségével kirándulunk Svájcnak azon a részén, amely olasz nyelvű – Ticino 1988-ban.

A rendszerváltozásig nem látogathattam haza, de azért a családtagokkal és a régi, itthon maradt barátokkal tartottuk a kapcsolatot levelezés útján és telefonon. Mindjárt a 80-as évek elején meglátogattak a Czirfusz gyerekek, a rendszerváltás után pedig az első, aki meglátogatott Roggwilben, Erdélyi Géza volt, a másik lelkésztársam, jó barátom, Nagy Menyhért a családjával. Voltak más kedves látogatóim is: Koncsol László és a felesége, Laky Árpi a felségével, Czirfusz Gabi a feleségével, Görözdi Miklós a családjával és Kucsera Klári. Ők mindnyájan osztálytársaim voltak valamikor a gimnáziumban. A '90-es évek második felében a régi jó barát, Kis Nándi is meglátogatott, sőt Lejkó Zoli is, aki szintén lelkésztársam volt.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Menyus barátommal
A fénykép készítésének helye	Roggwil
A fénykép készítésének éve	1989
Kulcsfigura	Nagy Menyhért

1989-ben Roggwilban vagyunk Nagy Menyhért barátommal. Az ő autóján ülünk. Akkor látogatott meg bennünket a családjával. Már találkoztunk előtte egyszer 1985-ben Lindau szigetén a Bodeni tónál. Akkor ők még nem jöhettek Svájcba, mert nem volt vízumuk. A sógoránál voltak látogatóban Münchenben. Nálunk is az egész családjával volt.

Nagy Menyhértéssel még a vajáni évek alatt ismerkedtünk meg. Ő is lelkes volt, és nekik is volt két gyerekük körülbelül a mi gyerekeink korosztályából. Nagyon sokat találkoztunk akkoriban: vagy mi mentünk hozzájuk Kisgésresre – Menyhért ott volt lelkes –, vagy ők jöttek hozzánk. Menyus nagyon jó barát volt, mindenről tudtunk beszélgetni.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	A Widmer házaspárral
A fénykép készítésének helye	Roggwil
A fénykép készítésének éve	1990-es évek
Kulcsfigura	Paul Widmer

A kollégám, Paul Widmer a feleségével Roggwilban, a parókia nappalijában. Valamilyen alkalom volt, talán születésnap. Baloldalon ül Paul Widmer, mellette a felesége és én.

Hosszú évekig dolgoztunk együtt, felváltva tartottuk az istentiszteleteket: egyik vasárnap az egyikünk, másik vasárnap a másikunk. Paul Widmer nem sokkal volt idősebb nálam, talán pár évvel. Jó viszonyban voltunk, nagyon jól megértettük egymást, annak ellenére, hogy a presbitériumnak kezdettől fogva az volt a terve, hogy ellentétet szítson köztünk. A reformátusoknak Svájcban nincs püspökük, a döntéseket a presbitérium hozza, és nekem az volt a benyomásom, mintha Roggwilban az alkalmazott lelkész és a presbitérium között egy állandó harc folyt volna. Ők szerették volna diktálni, hogy mi a teendő. Nem igazán voltak kíváncsiak a lelkész véleményére, a szaktudását is semmibe vették, és amennyire csak lehetett, próbálták a kollégákat egymás ellen uszítani, vagy pedig az egész gyülekezet előtt befeketíteni őket. Később azonban azt is megtapasztaltam, hogy a gyülekezet mennyire kitartott a lelkész mellett – egypár embert leszámítva, hiszen hangadók a gyülekezetből mindig akadnak. A presbitérium felfigyelt erre a pár emberre, de rosszul mérte fel a helyzetet, mert azt hitte, hogy itt tényleg nagy ellentábor van a lelkésznek. Főleg a kollégámat támadták, de a végén kiderült, hogy a hangadók nem is voltak olyan sokan. A gyülekezet, amikor szavazásra került a sor, szépen, csendben kiállt a lelkész mellett.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	60 évesen
A fénykép készítésének helye	Roggwil
A fénykép készítésének éve	1993
Kulcsfigura	ThDr. Liptai Lothar

Ez a fénykép Roggwilban készült a hatvanadik születésnapomon.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	A Haffer házaspárral
A fénykép készítésének helye	Roggwil
A fénykép készítésének éve	1993
Kulcsfigurák	Günther és Liane Haffer

A 60. születésnapomat ünnepeljük Günther Haffer kollégámmal és a feleségével Liane-val.

Paul Widmer kollégámon kívül Günther volt a másik lelkésztársam, akivel nagyon jó barátságban voltunk. Ő kezdetben Glashüttenben, utána Hüswilben, a luzerni kantonban volt lelkész. Güntherék családja Romániából jött, erdélyi szászok voltak, akik nagyjából abban az időben mehettek ki, mint mi, csak azzal a különbséggel, hogy nekik nem kellett szökni, mert az erdélyi szászokat, az erdélyi németeket Ceausescu eladta jó pénzért Németországnak. Güntherék felvették a német állampolgárságot, de végül ők is Svájcban kötöttek ki. Ott talált ő is állást magának, ugyanúgy, mint én. Szoros barátság alakult ki köztünk, ami a mai napig tart. Nekik régóta volt egy nyaralójuk Spanyolországban, és amióta nyugdíjban van Günther, ők áttelepültek a spanyol házukba, most már ott van az állandó lakhelyük. A svájci lakásukat megtartották átmeneti lakhelynek, úgyhogy ők még most is járnak Svájcba; olyankor a fiammal is rendszeresen találkoznak. Készülnek ide is látogatóba a nyár folyamán.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Molnár Jánossal
A fénykép készítésének helye	Pozsony
A fénykép készítésének éve	1990-es évek vége
Kulcsfigura	ThDr. Liptai Lothar

Ez a kép a '90-es évek vége felé készült Molnár János pozsonyi lakásán. Baloldalon ő áll, szemben vele én.

1993-ban látogathattam haza először Szlovákiába. Ekkor találkoztam Molnár Jánossal, aztán a régi baráttal, Szabó Ivánnal és Kis Nándival is. 1996. július 9-én egy emlékezetes és megható eseményre jöttem haza, mégpedig Erdélyi Géza püspökké avatására. Erdélyi Gézát Tőkés László iktatta be a püspöki hivatalába. Pár szót én is beszéltem az újonnan beiktatott püspökhöz. A rendszerváltás után már gyakrabban haza tudtam látogatni a szülőföldre, és a '90-es évek második felében teljesült egy régi vágyam: vásároltam egy kis hajót, amelyet itt, a komáromi hajógyárban készítettek. Ezzel a hajóval szép kirándulásokat tettünk – olyankor elkísért a barátom, Kis Nándi és a fiam, Levente –, Esztergomba, Szentendrére is kirándultunk.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Erdélyi Géza püspöki beiktatása
A fénykép készítésének helye	Rév-komáromi református templom
A fénykép készítésének éve	1996. július 9.
Kulcsfigurák	Erdélyi Géza, Tókes László, Molnár János

1996-ban egy emlékezetes és megható eseményre jöttem haza, mégpedig Erdélyi Géza püspökké avatására.

A fénykép Erdélyi Géza püspöki beiktatásán készült. A szertartást Tókes László erdélyi református püspök végezte, aki az úrasztala mellett ül. Mellette jobbról Molnár János, baloldalon Erdélyi Géza áll, vele szemben, a jobboldalon én tartom a mikrofont. Pár szót én is beszéltem az újonnan beiktatott püspökhöz.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Koncsol Lászlóval
A fénykép készítésének helye	Pozsony
A fénykép készítésének éve	2003
Kulcsfigura	Koncsol László (<i>balra</i>)

Koncsol László barátomra mindig számíthattam. Ő segített kiadni a könyveimet is.

Még a gimnázium éveim alatt ismerkedtem meg és barátkoztam össze Koncsol Lászlóval, és a barátságunk a mai napig is tart. A Koncsol család Pozsonyban élt, és nagyon sokszor besegített az 1970-es években, amikor Zsuzsa, a feleségem kórházban volt. A szünetben elvittem a gyerekeket hozzájuk, néha ott voltak egész heteket náluk. Ők úgy vették őket, mintha a saját gyerekeik lettek volna. Az ő gyerekeik tíz évvel lehetek idősebbek náluk, de ők is úgy szerették őket, mint a saját kisebb testvéreiket. A Koncsol családnak köszönhetjük azt is, hogy 1976-ban, miután a feleségem meghalt, nem süllyedtünk mély depresszióba, mert ők annyit foglalkoztak velünk, annyi programot csináltak, vitték a gyerekeket különböző helyekre, játszóterekre vagy erdőbe sütni, sétálgatni, próbáltak nekünk maximális segítséget nyújtani.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Barátok
A fénykép készítésének helye	Érsekújvár
A fénykép készítésének éve	2004
Kulcsfigura	Dr. Oszuskó László

2004-ben Levente készítette ezt a fényképet Újváiban. Dr. Oszuskó László barátommal vagyok rajta.

Amikor 1973-ban Érsekújvárra költöztünk, ő – aki ideggyógyászként dolgozott – a szomszédunkban lakott, de valahogy úgy alakult, hogy akkor még nem ismertük meg egymást. Akkor kerültünk közeli kapcsolatba, amikor a feleségem megbetegedett, és attól kezdve legjobb barátok lettünk. Mikor 1979-ben meghoztam a döntést, hogy külföldre megyünk, a gyerekek nem tudtak semmiről, csak két jó barátomat avattam be a terveimbe. Az egyik Koncsol László volt Pozsonyból, a másik pedig Oszuskó Laci. Vele olyan jól megértettük egymást, annyi közös témánk volt, hogy megbíztam benne.

A mai napig is tartjuk a kapcsolatot, él a barátság. A közeljövőben készülünk meglátogatni.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	80. születésnapomon
A fénykép készítésének helye	Rév-Komárom, Klapka étterem
A fénykép készítésének éve	2013
Kulcsfigura	Richard Haug

A nyolcvanadik születésnapomat Rév-Komáromban ünnepeltük a Klapka étteremben. A fénykép bal oldalán az első Richard Haug, akivel a mai napig tart a kapcsolatom. Mellette áll Tünde lányom társa, majd Tünde, utána én, jobb oldalamon Csillag Alíz áll, mellette Molnár János, Szabó Iván és Kis Nándi.

Adományozó neve	ThDr. Liptai Lothar
A fénykép címe	Egy csónakban
A fénykép készítésének helye	Komárom, Vág-Duna
A fénykép készítésének éve	2015. július
Kulcsfigura	Kis Nándor

Visszatértem egy régi kedvtelémhez, a kenuzáshoz. Ezen a képen Kis Nándi barátommal ülünk egy kenuban, és evezünk a Vág-Dunán. Ha Isten ad erőt és egészséget, akkor szeretnénk egy hosszabb túrát megvalósítani a Dunán – Komáromtól egész Dunamocsig.